gemeente
Hardinxveld-Giessendam

Bezoekadres: Raadhuisplein 1
Postbus 175
3370 AD Hardinxveld-Giessendam
t. 14 0184
e. info@hardinxveld-giessendam.nl
i. www.hardinxveld-giessendam.nl

Het Dagelijks Bestuur van de GR DG&J
t.a.v. de heer K.J. van Hengel
Postbus 166
3300 AD DORDRECHT

Onderwerp	**Ons kenmerk**	**Uw brief**	**Datum**
Concept Zienswijze jaarstukken 2019 & begroting 2021 DG&J		17 april 2020	19 mei 2020
	Zaak	**Bijlage**	
		-	

Geachte heer Van Hengel,

Op 17 april 2020 ontving het college van Hardinxveld-Giessendam de jaarstukken 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J). Wij geven graag onze zienswijze op deze jaarstukken en op de voorgestelde bestemming van het jaarrekeningresultaat 2019.

Om de behandeling van onze zienswijze in het DB van 11 juni mogelijk te maken, verzoekt u ons onze zienswijze uiterlijk 8 juni a.s. aan te leveren. Dit is voor ons een erg krappe aanlevertermijn; u ontvangt daarom hierbij – vooruitlopend op behandeling van uw jaarstukken in onze raadsvergadering van 18 juni 2020 –alvast ons voorlopige collegestandpunt. Mocht onze raad tot een andere zienswijze komen, dan zullen wij u dat na de raadsvergadering van 18 juni a.s. zo snel mogelijk laten weten.

Resultaat DG&J 2019
In de jaarstukken wordt apart het resultaat van de DG&J, de SOJ en de RAV verantwoord (geen consolidatie). In voorliggende zienswijze beperken wij ons uitsluitend tot het resultaat van de DG&J over 2019. Dit omdat voor SOJ de bijdrageverordening is vastgelegd en De RAV de kosten verrekend met CAZ.

Wij zijn verheugd dat alle relevante doelstellingen in 2019 zijn behaald, taken conform planning zijn uitgevoerd en het jaar met een positief jaarrekeningresultaat wordt afgesloten. Wij constateren dat het positieve saldo ten opzichte van de tweede bestuursrapportage 2019 met € 592.000 is toegenomen tot een totaalbedrag van € 1.495.000.

Resultaatbestemming 2019
Met betrekking tot de resultaatbestemming zijn wij van mening dat dit geld terug zou moeten vloeien naar de gemeenten in plaats van het te besteden aan nieuwe taken. Er is immers afgesproken dat nieuwe taken alleen dan opgepakt worden wanneer oude taken afgestoten kunnen worden. Gemeenten kunnen dit geld dan lokaal inzetten.

Jaarstukken 2019 SOJ
In het tweede kwartaal van 2019 ontvingen wij de eerste Burap met daarin een prognose van de verwachte uitgaven over heel 2019, gebaseerd op de verwachte declaraties van aanbieders. Deze prognose liet een schrikbarende kostenstijging zien, waarin we ons niet herkenden. Een jaar later ontvangen wij de jaarstukken en moeten we constateren dat de kostenstijging inderdaad flink is geweest. Gelukkig niet zo fors als in Burap I gepresenteerd, maar nog steeds aanzienlijk.

We kijken terug op een jaar waarin, zoals u terecht schrijft, er zware bestuurlijke thema's speelden. Forse kostenstijgingen behoeven zware maatregelen. Maatregelen waar in de Omdenknotitie een voorzet is gedaan om meer grip te krijgen op de uitgaven zijn uitgewerkt en worden geïmplementeerd.

Om voldoende ruimte hiervoor te krijgen nemen we zelfs afscheid van de financiële solidariteit, welke in drie jaren wordt afgebouwd.

Het dashboard geeft meer inzicht in de ontwikkeling van de kosten, hiermee kan er meer data-gestuurd gewerkt worden. We zijn blij met de inzet om de transformatie verder in te zetten en deze kostenstijging aan banden te leggen, lokaal, maar ook in samenwerking met de regio. Integraal en in samenwerking met betrokken partij zoals de aanbieders. De focus op de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de beweging naar de voorkant stemmen ons positief. We zijn blij met de gezamenlijke inzet. Het instemmen van het AB met betrekking tot het voorstel van de beweging naar de voorkant is voor ons belangrijk. We kunnen eindelijk aan de slag om hulpvragen nog dichter op het gezin en nog meer vroegtijdig op te pakken. Het evalueren van het huidige inkoopkader en het vaststellen van het inkoop-kader voor 2022 kan een positieve bijdrage leveren aan de transformatie en bovenstaande projecten ondersteunen.

Hiermee zijn we er nog niet. We hebben de begroting negatief moeten wijzigen, dit ondanks onze realistische begroting. Er staat ons een flinke uitdaging te wachten om alle maatregelen goed te implementeren, maar de genomen stappen en intensieve inzet van afgelopen jaren geven ons vertrouwen.

Aandachtspunten
De financiële impact van de Coronacrisis is op dit moment nog niet te duiden. Wij begrijpen dat in de risicoparagraaf bij uw jaarstukken een verhoogd risicobedrag is opgenomen voor mogelijke kosten en gederfde baten. Ook wij gaan er vooralsnog echter van uit dat er landelijk een compensatie zal plaatsvinden. Wij verzoeken u bij de tweede bestuursrapportage 2020 om een actuele stand van zaken van de extra kosten en gederfde inkomsten.

Wij verzoeken u om een reactie op de door ons aangedragen vragen/opmerkingen voordat u tot definitieve vaststelling van de jaarstukken overgaat.

Concept zienswijze begroting 2021 DG&J

Algemeen
De conceptbegroting 2021 van de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd Zuid-Holland Zuid (GR DG&J) betreft de begrotingsprogramma's van de Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ, de regionale Ambulancevoorziening ZHZ en de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ. In de stukken is tevens een meerjarenraming opgenomen voor de periode 2022-2024.

Met ingang van het begrotingsjaar 2021 is de inwonerbijdrage voor het onderdeel DG&J gebaseerd op de bijdrageverordening zoals deze op 16 mei 2019 in het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Doel van de vernieuwde systematiek is om de bijdrage van de deelnemers op een zo eenvoudige, objectieve en kosten efficiënte manier vast te stellen waarbij een verdeelsleutel wordt gehanteerd die aansluit bij de doelgroep. Om financiële effecten van deze verordening geleidelijk bij gemeenten te laten landen, is afgesproken om een ingroeimodel te hanteren. Voor 2021 betekent dit dat de inwonerbijdrage voor 1/3 gebaseerd is op de nieuwe systematiek en voor 2/3 op basis van de oude systematiek.

Indexatie
Wij constateren dat de begroting 2021 is opgesteld conform de uitgangspunten van de door het algemeen bestuur vastgestelde kaderbrief 2021. Dit betekent dat de lonen met 2,6% zijn geïndexeerd en de materiele budgetten met 1,8%. De totale financiële omvang van de indexatie, en daarmee de voorgestelde ophoging van de inwonerbijdrage, bedraagt circa € 657.000.

Dienst Gezondheid & Jeugd – Inhoudelijke voorstellen
In de begroting zijn vier inhoudelijke voorstellen verwerkt die leiden tot een aanpassing van de inwonerbijdrage voor het organisatieonderdeel DG&J. Hieronder vindt u per voorstel onze zienswijze:

1 Meldpunt Zorg & Overlast
2 Gezondheidsbevordering
3 Infectieziektenpreventie
4 Programma seksuele gezondheid

<u>Ad. 1 Meldpunt Zorg en Overlast</u>
Het Meldpunt Zorg en Overlast heeft structureel te maken met een verhoogd aantal meldingen. In 2018 betrof het een totaal aantal van 2.107 unieke meldingen en in 2019 een lichte stijging naar 2.256 unieke meldingen. In de begroting 2020 is aangegeven, dat voor 2020 nog een incidentele extra inwonerbijdrage wordt opgehaald voor het Meldpunt Zorg en Overlast. Het Meldpunt is uitgebreid met 0,7 fte, dat staat gelijk aan een bedrag van € 80.000. In de begroting 2021 en de meerjarenbegroting wordt voorgesteld de extra benodigde inzet voor het Meldpunt, gezien het blijvende verhoogde niveau van het aantal meldingen, een structureel karakter te geven.

Zienswijze: u stelt voor om de inwonerbijdrage voor het opvangen van de extra meldingen OGGZ structureel te verhogen. Wij blijven – net als voorgaande jaren - van mening dat wij de resultaten van onze lokale aanpak voor personen met verward gedrag, terug willen zien in de bijdrage van onze gemeente aan het Meldpunt Zorg & Overlast.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft een eigen aanpak voor personen met verward gedrag. Hierin werken we nauw samen met het Sociaal Team aan meer preventie en, naar verwachting, minder aanmeldingen bij OGGZ. Door te kiezen voor een inwonerbijdrage benadeelt u gemeenten die een effectieve, lokale aanpak hebben. Daarom stellen wij – net als voorgaande jaren - voor om bij de begroting van de DG&J uit te gaan van een gebruikersbijdrage per gemeente, en niet, zoals nu wordt voorgesteld, met een inwonerbijdrage.
Wij realiseren ons dat wij daarmee de gebruikelijke verdeelsleutel binnen de GR ter discussie stellen en willen dit standpunt graag bespreken met de andere deelnemers in de GR. Het is in onze ogen een stimulans voor een snellere beweging naar een preventieve aanpak aan de voorkant.

Ad. 2 Gezondheidsbevordering

Voor de financiering van het preventie programma Samen voor Gezond geldt een inwonerbijdrage van € 1,59. De gemeente Dordrecht en de gemeente Alblasserdam droegen de afgelopen jaren minder bij dan deze € 1,59 per inwoner. De gemeente Dordrecht heeft namelijk een eigen programma voor gezond gewicht, waardoor tot nu toe per inwoner € 0,33 minder wordt bijgedragen. Voor de gemeente Alblasserdam wordt € 0,36 minder bijgedragen vanwege het niet meedoen met Alcohol preventie. Op basis van het nieuwe preventieprogramma 2020-2023 stelt u voor om de inwonerbijdragen voor alle gemeenten weer op het zelfde niveau te brengen (€ 1,59 per inwoner). Dit zou voor de gemeente Alblasserdam een stijging van € 7.225 betekenen en voor de gemeente Dordrecht € 39.156.

Zienswijze: In onze zienswijze op het Meerjarenbeleidsplan DG&J hebben wij juist gepleit voor het maken van dit soort maatwerkafspraken met gemeenten die zelf meer aan preventie willen doen en dit willen terugzien in een lagere inwonerbijdrage. Wij betreuren het dan ook dat nu een tegenovergestelde beweging wordt gemaakt, waarmee de (lokale) preventiemiddelen verplicht bij de DG&J gepositioneerd worden.

Ad. 3 Infectieziektenpreventie

Infectieziekten, maar ook de resistentie tegen antibiotica, vormen een serieuze bedreiging voor de gezondheid. Individuele burgers kunnen zich maar beperkt tegen deze bedreigingen beschermen. Daarom ligt hier een taak voor de overheid. Het voorkomen van infectieziekten door middel van preventieve maatregelen is daarbij een belangrijk instrument. Een aantal zorginstellingen heeft de wettelijke plicht zelf aandacht te besteden aan infectiepreventie. Dit geldt niet voor alle organisaties met zorg voor kwetsbare inwoners, waaronder de thuiszorg, instellingen voor gehandicaptenzorg en kinderopvang. De GGD ZHZ zal in die sectoren extra aandacht gaan besteden aan infectiepreventie door middel van voorlichting en advies. De jaarlijkse lasten worden geschat op € 150.000. Voorgesteld wordt deze lasten structureel als een hogere inwonerbijdrage in de begroting te verwerken.

Zienswijze: De actualiteit van de Corona-crisis benadrukt het belang van dit voorstel. Wij hebben hierover geen verdere opmerkingen.

Ad. 4 Programma seksuele gezondheid

Het ontwikkelen van dit programma is onderdeel van het Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 van de DG&J. In dit programma worden, samen met gemeenten en ketenpartners, bestaande en nieuwe activiteiten op het terrein van seksuele gezondheid in samenhang ondergebracht. Naast de wettelijke taken op het terrein van de infectieziektebestrijding (voorkomen en bestrijden van seksueel overdraagbare aandoeningen) en de aanpak van seksueel geweld (Veilig Thuis) is het streven om ook het project Nu Niet Zwanger, voorlichting op verzoek van het onderwijs en diverse andere aanpakken zoals Kansrijke Start en het Netwerk Kwetsbare Zwangeren in een integraal programma seksuele gezondheid onder te brengen. De verwachte structurele lasten bedragen € 200.000 op jaarbasis. U stelt voor dit bedrag als een structurele verhoging van de inwonerbijdrage in de begroting 2021 te verwerken.

Zienswijze: Dit onderwerp is geen speerpunt binnen ons lokaal gezondheidsbeleid. Wij kunnen dan ook niet instemmen met uw voorstel. Wij begrijpen dat bepaalde onderdelen van dit programma wettelijk verankerd zijn, maar stemmen niet in met een uitbreiding van taken op dit gebied. Wel vinden wij het een goed idee dat aan de hand van een oriënterende themabijeenkomst eerst wordt uitgezocht of er voldoende bestuurlijk draagvlak is voor een eventuele uitbreiding van het project Nu niet Zwanger in de hele regio. Wij verzoeken u de themabijeenkomst breder te trekken en te onderzoeken in hoeverre het hele programma seksuele gezondheid op voldoende bestuurlijk draagvlak kan rekenen.

Overige aandachtspunten

Veilig Thuis

U geeft aan dat voor zowel Veilig Thuis Volwassenen als Veilig Thuis Jeugd in de begroting 2021 rekening is gehouden met de stijging van het aantal meldingen (vanwege de gewijzigde meldcode). Daarnaast is rekening gehouden met de stijging van de rijksmiddelen die de centrumgemeenten als compensatie hiervoor ontvangen. Wij constateren dat u hiermee de lijn, zoals beschreven in het

Meerjarenperspectief Veilig Thuis 2019-2022, heeft gevolgd en hebben hier verder geen opmerkingen over.

Toezicht Kinderopvang
Vanwege landelijke en regionale ontwikkelingen heeft in 2019 een brede ambtelijke evaluatie plaatsgevonden rondom toezicht op de Kinderopvang. Op basis van deze evaluatie en reacties hierop vanuit de gemeenten, is gebleken dat de financieringssytematiek aan herziening toe was. Daarnaast is gebleken dat de huidige formatie Toezichthouder niet toereikend is om de huidige kwaliteit van Toezicht Kinderopvang te kunnen borgen, en om aan het complexere en veeleisender wordende rijksbeleid te kunnen voldoen. Naast het doorvoeren van enkele efficiencyslagen binnen de huidige werkwijze van het Toezicht kinderopvang, resteert een gat van € 155.000. U stelt voor dit gat te dichten door een beroep te doen op de middelen die aan het gemeentefonds zijn toegevoegd in het kader van verscherpt toezicht kinderopvang. Deze extra middelen wilt u bij de gemeenten innen via een hoger uurtarief in de offertes voor het Toezicht kinderopvang.

Zienswijze: Wij vinden het bijzonder dat u zich op deze manier alvast rijk rekent. De betreffende middelen uit het gemeentefonds zijn niet geoormerkt en hoeven door gemeenten niet ingezet te worden voor dit doel. Daarnaast geldt – in ieder geval voor onze gemeente – dat de middelen die wij via het gemeentefonds krijgen voor het verscherpte toezicht, niet toereikend zijn om de gestegen kosten van het Toezicht kinderopvang op te vangen. Wij plussen de benodigde middelen op een andere manier bij, omdat wij het Toezicht kinderopvang erg belangrijk vinden. Of en hoe gemeenten aan het benodigde budget komen, is de verantwoordelijkheid van elke individuele gemeente.

OGGZ
Wij constateren dat de baten en lasten van de OGGZ ten opzichte van 2020 zijn gestegen. Dit heeft te maken met de invoering van de Wet Verplichte GGZ. Voor de periode 2020-2023 wordt deze nieuwe wet uitgevoerd door DG&J; de formatie is voor deze periode uitgebreid met 3,26 fte. Wij hebben hierover dan ook geen verdere opmerkingen.

Begroting 2021 SOJ
De conclusie die getrokken kan worden uit de jaarstukken van 2019 is dat de kosten nog harder gestegen zijn dan realistisch begroot was. Deze kostenontwikkeling baart ons zorgen.

De begroting 2021 (en de meerjarenraming) gaat ervan uit dat het ambitieuze en financiële kader zal worden gerealiseerd (scenario 1). Tegelijkertijd worden in de concept-begroting meerdere scenario's aangegeven. Deze scenario's schetsen een beeld waarbij het realiseren van de doestellingen niet haalbaar is, omdat de maatregelen later worden geëffectueerd en ook de kostenstijging zich onverkort voortzet. Er wordt ons gevraagd om een keuze te maken voor het te volgen scenario. Het kernteam vraagt om meer inzicht te geven in de mogelijke scenario's om een realistische en haalbare keuze te maken. Wij maken ons zorgen dat dit de verdere ontwikkeling zal gaan vertragen, terwijl wij juist vooruit willen om de transformatie door te zetten. Onze voorkeur gaat er daarom naar uit om scenario 1 te volgen, te meer om de ombuigingen daadwerkelijk te gaan realiseren. Dit scenario is meest realistisch bij onze begroting van 2020. Wel willen wij onze zorgen betreft scenario 1 kenbaar maken. Scenario 1 is een ambitieus scenario, aangezien er al een vertraging is in de realisatie van de taakstellingen 2019. Wij hopen met de ingezette lokale maatregelen toch een kostenbesparing te realiseren.

Op 4 juli 2019 is in het AB een pakket aan maatregelen vastgesteld, inhoudelijk worden deze maatregelen beschreven in de Omdenknotitie en het Aanjaagplan jeugdhulp ZHZ. Om deze maatregelen uit te kunnen voeren is er eerst een investering nodig om de besparende effecten later terug te zien. In Hardinxveld-Giessendam zijn wij al druk bezig met deze maatregelen, zoals het project 'Jeugdhulp naar de voorkant' en 'Anders Zorgen', waar wij op de langere termijn besparingen op jeugdhulp verwachten. Hier willen wij graag mee verder aan de slag.

De beweging naar de voorkant past bij Hardinxveld-Giessendam. Het geeft ons de mogelijkheid om zorg dichtbij bij de burger te organiseren en op lokale ontwikkelingen in te spelen. Daarnaast heeft Hardinxveld-Giessendam de transformatiemaatregelen met beide handen aangepakt om de kosten voor komende jaren te niet verder op te laten lopen.

In eerdere jaren heeft lokale inzet laten zien dat er positieve resultaten behaald worden, zoals werking sociaal team, Jeugdmodule, samenwerking met het onderwijs. Dit willen wij graag voortzetten in nieuwe lokale projecten zoals: 'Veiligheid is teamwerk', budgetverantwoordelijkheid bij de professionals van het sociaal team. Hardinxveld-Giessendam heeft ervoor gekozen om dit niet te beperken tot de jeugdprofessionals, maar ook breed uit te rollen binnen het sociaal team.

Belangrijk blijft dat er voldoende financiële middelen beschikbaar blijven om aan de voorkant en lokaal te investeren. Ons verzoek om het resultaat van 2019 terug te laten vloeien naar de lokale gemeenten sluit hierbij aan, evenals de wens om vast te blijven houden aan de afspraak geen nieuwtaken regionaal te beleggen wanneer daarvoor niet 'oude' taken worden geschrapt. De toenemende zorgvraag en zorgkosten moeten worden teruggedrongen. Op dit moment is sturing en beheersing meer dan nodig.

Wij verzoeken u bovenstaande punten uit onze zienswijze mee te nemen en van een reactie te voorzien. Wij vertrouwen erop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Hardinxveld-Giessendam,
de secretaris, de burgemeester,

drs. Robert ’t Hoen MPM Dirk Heijkoop